
„Česká řeč je moje hobby,“ říkají krajané. A pilují ji

„Česká řeč je moje hobby,“ říkají krajané. A pilují ji

22.8.2012 Mladá fronta DNES Strana 3 Kraj Hradecký, autor: Bronislav Jaroš

Do Dobrušky se sjeli krajané, kteří touží vylepšit svoji znalost češtiny. Důvody mají různé - někdo tu chce studovat, jiný zpívat české písně v Mexiku. V budově Univerzity Karlovy v Dobrušce se učí nejen správné pády, běžnou konverzaci, ale třeba také české tance nebo písně.

DOBRUŠKA Studenti za sebou mají krátkou přestávku a právě usedají zpět do svých lavic. Čeká je další hodinka a půl zápolení s gramatikou. Byť by se to tak mohlo zdát, nejde o výjev z blízké zářijové budoucnosti, kdy začne nový školní rok. Nacházíme se v budově Univerzity Karlovy v Dobrušce, kam se sjeli lidé ze všech koutů světa učit se českou řeč. Letos se tu koná už dvaadvacátý ročník kurzu češtiny pro krajany.

„Procvičíme si genitiv čili druhý pád,“ oznamuje učitelka Zdenka Žmudová a hned svým studentům servíruje záladná slova, která mají skloňovat. Ti ale zadaný úkol zvládají s bravurou. Hned vědí, že štěně je bez štěněte a kotě bez kotěte, a stejně tak si poradí i s dalšími zákeřnostmi, které český jazyk skýtá.

Aby ne, však jsme také ve „fialové třídě“ pro středně pokročilé. Dohromady je tady šest tříd nesoucích názvy různých barev, kam jsou studenti rozdělení podle dosažené úrovně znalosti češtiny.

Největším problémem žáků bývá obvykle gramatika. „Někteří studenti jsou schopní domluvit se česky na různá témata. Ale není to gramaticky čisté. Čeština je v tomhle hodně složitá, sedm pádů, spousty výjimek,“ říká Žmudová.

Po cvičení s 2. pádem studenti fialové třídy obracejí listy učebnice až na 44. stranu, kde je kapitola „Čeština pro každý den“. Teď se naučí jak se zeptat na cestu nebo naopak jak někomu poradit, kterým směrem se vydat.

Všichni se soustředí a snaží se odnést si z hodiny co nejvíce. Sami se na kurz přihlásili, a tak chtějí něco umět. Motivace mají různé, stejně jako původ či věk.

Například v zadní řadě sedí Mona Kharroubióvá, jednadvacetiletá studentka farmacie z Libanonu. Její maminka je Češka, otec v tuzemsku studoval. „Rodiče se česky domluví, ale doma víc používáme arabštinu. Nerada bych češtinu zapoměla. Teď mám před sebou ještě dva roky studia v Libanonu, pak bych ráda přišla studovat nebo pracovat sem,“ vysvětluje své důvody.

V Česku se jí líbí především svobodnější životní styl. „V Libanonu život hodně určuje náboženství a politika, měli jsme tam válku, a tak to není zrovna bezpečné místo. Musíš tam žít dneškem, protože nikdy nevíš, co se stane zítra. Teď k nám také hodně emigrují lidé ze Sýrie, už jich je asi čtyřicet tisíc,“ popisuje poměry ve své zemi dívka, která má za sebou i roční studijní pobyt ve Spojených státech, a proto může porovnávat různé životní styly.

Naopak úplně vpředu hloubá nad učebnicí Edna Gómez Ruizová z Mexika, elegantní dáma v důchodovém věku, která je prezidentkou tamní české krajaňské organizace. Byť nemá žádné české kořeny, srdcem prý k Česku velmi tíhne. Coby hudební pedagožka učí mexické děti zpívat české lidové písně a také podporuje čtvrt mexické metropole nazvanou San Jerónimo Lídice.

„V roce 1942 ji takhle pojmenovali na památku obětí vypálených Lidic. Na výročí tragické události jsem před třiceti lety nacvičila se svým sborem nějaké české písničky. Moc se mi líbily. Od té doby tam každý rok zpíváme, třeba Andulko šafářova, Skákal pes nebo hymnu Kde domov můj,“ vypráví Ruizová.

Kurzu se účastní potěť, ale rekordmankou je v Dobrušce Američanka Margaret Supiková z Baltimoru, která je tu už podvanácté.

„Česká řeč je moje hobby. Vždycky jsem chtěla mluvit druhým jazykem a češtinu jsem si vybrala proto, že můj manžel pochází od Domažlic,“ vysvětluje Supiková, která se mimo jiné podílí na tvorbě českých učebnic angličtiny. Zatímco venku svítí slunce a tropické teploty vybízejí k návštěvě bazénu, ve fialové třídě zbývá studentům do konce hodiny ještě pár desítek minut.

Nikoho tady nenapadne jít se ze školy ulít. Není divu, že takovou kantořinu si pochvalují i učitelé včetně Zdenky Žmudové: „Kdybyste viděli, s jakým nadšením se takoví studenti učí. Nejen jazyk, ale třeba také české písně nebo tance. Všichni se vždycky s chutí zapojí. To jsou lidé, kteří mají k -Česku a jeho kultuře a jazyku velmi silný vztah.“

FAKTA Jak se krajané učí česky v Dobrušce

* Kurz pro krajané každoročně pořádá Univerzita Karlova ve spolupráci s ministerstvem školství a zahraničí.

* Letos se koná již 22. ročník.

* Kurz je určen pro české krajané žijící v zahraničí, kteří se chtějí naučit nebo si chtějí zdokonalit jazyk svých předků, seznámit se s českou kulturou a poznat některá z nejkrásnějších míst v České republice.

* Zámci mají možnost získat stipendium, pokud se však chtějí účastnit vícekrát, musí si to již zaplatit sami.

* Kurzu se letos účastní 63 studentů z 35 zemí světa, kteří byli vybráni z přibližně dvojnásobného počtu zájemců.

„Rodiče se česky domluví, ale doma víc používáme arabštinu. Já bych češtinu nerada zapomněla.“ Mona Kharroubiová Libanon